

اخبار اقتصادی روز

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN
اداره مطالعات و سازمان‌های بین‌المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT

سال: پنجاه و پنجم، شماره ۱
شنبه ۱۶ فروردین ماه ۱۳۹۹ (۴ آوریل ۲۰۲۰)

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره: روز چهارشنبه، همه گیری ویروس کرونا در جهان منجر به رویارویی بازارها با شکل گیری یکی از بدترین رکودهای اقتصادی طی دهه‌های اخیر گردید. در نتیجه، دلار تقویت شد. شایان ذکر است؛ به دلیل افزایش فروش‌ها در بازارهای جهانی سهام که حاکی از روزهایی مثبت و بی‌سکندگی‌های ناشی از بروز نشانه‌های مثبتی از کاهش همه‌گیری ویروس می‌باشد، نرخ دلار (از پیشرو در ذخایر جهانی) در برابر یورو، پوند و بسیاری از ارزهای عمده دیگر افزایش یافت. تحلیل‌گران معتقدند؛ اقدام هماهنگ بانک‌های مرکزی دنیا برای تقویت عرضه دلار، به کاهش نوسانات شدید کمک کرده است؛ با این وجود، بازارهای مالی به زمان بیشتری برای ثبات نیاز دارند. مطابق نتایج یک بررسی در اواسط ماه مارس؛ آمارهای آمریکا حاکی از افت کمتر از انتظار مشاغل بخش خصوصی این کشور در ماه مارس بوده و تغییر چندان در شاخص اعتماد ایجاد نشده و تحت تأثیر کامل ویروس کرونا قرار نگرفته است. آمارهای دیگری از اقتصاد آمریکا حاکی از انقباض کمتر از انتظار تولیدات کارخانه‌ای این کشور در ماه مارس می‌باشد، اما اختلالات ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا منجر به افت سفارشات کارخانه‌ای جدید به پایین‌ترین سطح ۱۱ سال اخیر گردید که این مسأله دیدگاه اقتصاددانان پیرامون رکود اقتصادی را تقویت می‌کند. در این روز، نرخ یورو در برابر دلار ۰/۸ درصد تضعیف گردید. همچنین نرخ دلار استرالیا، دلار نیوزلند، دلار کانادا و راند آفریقای جنوبی در برابر دلار آمریکا حدود ۱ درصد کاهش یافت. با وجود این، نرخ پوند در برابر دلار اندکی تغییر کرد و نرخ دلار در برابر یورو ۰/۴ درصد افت داشت. در معاملات پایانی روز چهارشنبه شاخص دلار با ۰/۵ درصد افزایش به ۹۹/۵۲۸ رسید. **روز پنج‌شنبه،** نگرانی سرمایه‌گذاران درخصوص چشم انداز رکود اقتصادی جهانی منجر به تداوم سرمایه‌گذاری در ارز مامن دلار گردید. در نتیجه، شاخص دلار در دومین روز متوالی رشد کرد. شایان ذکر است؛ با وجود افزایش تعداد تقاضای استفاده از مزایای بیمه یکبارگی آمریکا به رکورد تاریخی طی چند هفته اخیر، نرخ دلار تغییر چندان نداشت. در حال حاضر، سرمایه‌گذاران منتظر انتشار گزارش روز جمعه آمریکا درخصوص مشاغل بخش غیر کشاورزی این کشور در ماه مارس می‌باشند. مطابق نتایج نظرسنجی رویترز؛ اقتصاددانان، کاهش ۱۰۰ هزار فقره شغل در آمریکا طی ماه گذشته را پیش‌بینی می‌کنند که در مقایسه با رشد ۲۳۳ هزار شغل در ماه فوریه، افت شدیدی (نخستین افت مشاغل آمریکا از سپتامبر ۲۰۱۲) محسوب می‌شود. لازم به ذکر است؛ با وجود تمهیدات شدید پیرامون فاصله‌گذاری اجتماعی، هشدار دونالد ترامپ در روز سه‌شنبه مبنی بر پیش رو داشتن دو هفته دردناک در مبارزه با ویروس کرونا، بازارها را نگران کرده است. تائید ابلاغی بیش از ۲۰۰ هزار نفر در آمریکا تا کنون (بیشترین تعداد ابتلا در جهان) منجر به تمایل سرمایه‌گذاران به دارایی‌های مامن گردیده است. بعد از اتخاذ مجموعه‌ای از اقدامات فدرال در منظور اطمینان از عرضه جهانی مناسب دلار، که تأثیر آن شروع شده است، برخی تحلیل‌گران تداوم روند صعودی اخیر دلار را پیش‌بینی نمی‌کنند. روز پنج‌شنبه، نرخ دلار در برابر یورو به ترتیب ۰/۷ و ۰/۷ بیش از ۱ درصد تقویت شد. در پایان معاملات روز پنجشنبه، شاخص دلار با ۰/۷ درصد افزایش به ۱۰۰/۱۷ رسید. **روز جمعه،** در پی تمایل سرمایه‌گذاران از ارز مامن دلار در خلال روزهای گذشته، برخی تحلیل‌گران تداوم روند صعودی اخیر دلار را پیش‌بینی نمی‌کنند. روز پنجشنبه، نرخ دلار در برابر یورو به ترتیب ۰/۷ و ۰/۷ بیش از ۱ درصد تقویت شد. شایان ذکر است؛ دلار به شدت تحت تأثیر انتشار گزارش مشاغل بخش غیر کشاورزی آمریکا مبنی بر فقدان ۷۰۱ هزار شغل در ماه گذشته (در مقایسه با پیشینی تحلیل‌گران مبنی بر افت ۱۰۰ هزار شغل) قرار گرفت. انقباض ناگهانی بازار کار آمریکا در ماه مارس، به روند رشد ۱۱۳ ماهه متوالی اشتغال این کشور خاتمه داد. لازم به ذکر است؛ وزارت کار آمریکا، رشد اشتغال این کشور در ماه فوریه را به ۲۷۵ هزار شغل مورد تجدید نظر صعودی قرار داد. نرخ یکبارگی آمریکا به ۴/۴ درصد افزایش یافت، که با نرخ ۳/۵ درصدی ماه فوریه قابل قیاس است. روز جمعه، نرخ یورو در برابر دلار ۰/۶ درصد تضعیف گردید. لازم به ذکر است؛ تضعیف نرخ یورو در برابر دلار در روزهای اخیر به دلیل تردید دولت‌های منطقه یورو درخصوص بسته نجات برای اقتصادهای آسیب‌دیده منطقه، به ثبت بهترین عملکرد روزانه دلار در برابر یورو طی دو هفته اخیر در روز پنجشنبه کمک کرد. تحلیل‌گران معتقدند؛ توازن مجدد مدیران ذخایر در بازار ارز به سرمایه‌گذاری به دلار نیز می‌تواند منجر به تضعیف یورو گردد. روز جمعه، نرخ یورو، فرانک سوئیس، پوند، دلار استرالیا و دلار نیوزلند در برابر نرخ دلار کاهش یافت. در معاملات پایانی روز جمعه، شاخص دلار با ۰/۶ درصد افزایش به ۱۰۰/۸۸ رسید.

فلزات قیمتی: روز چهارشنبه، در پی تمایل سرمایه‌گذاران به دارایی‌های مامن به دلیل تشدید نگرانی‌ها پیرامون افت اقتصادی پس از انتشار آمارهای اقتصادی نامیدکننده آمریکا در خلال تعطیلی‌های فراوانه و سایر محدودیت‌های جهانی به منظور مبارزه با همه‌گیری ویروس کرونا، بهای نقدی طلا ۰/۶ درصد رشد نمود. با این وجود، بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا ۰/۳ درصد افت داشت. روز سه‌شنبه، ذخایر طلای صندوق اس پی ۵۰۰ آر گلدتراست (بزرگ‌ترین صندوق عملیاتی با پشتوانه طلای جهان) با ۰/۳ درصد افزایش به ۹۶۷ تن رسید. در معاملات پایانی روز سه‌شنبه، بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۰/۶، ۱/۴ و ۵/۳ درصد کاهش یافت. **روز پنج‌شنبه،** ثبت بیشترین تعداد تاریخی متقاضیان استفاده از بیمه یکبارگی آمریکا برای دومین هفته متوالی، موجب تشدید نگرانی‌ها پیرامون آسیب اقتصادی ناشی از ویروس کرونا و سوق سرمایه‌گذاران به سوی طلا گردید. در نتیجه، بهای طلای مامن طلا گردید. در معاملات پایانی روز پنجشنبه، بهای نقره و پلاتین به ترتیب ۰/۳ و ۱ درصد افزایش و بهای پالادیوم ۰/۹ درصد کاهش یافت. **روز جمعه،** با وجود تقویت دلار که رشد بهای طلای مامن را محدود نموده؛ انتشار آمار مشاغل بخش غیر کشاورزی آمریکا که عوارض اقتصادی شیوع ویروس کرونا را تشدید کرد، موجب رشد بهای طلا گردید. در این روز، بهای طلای قراردادهای آتی آمریکا به ترتیب ۰/۴ و ۰/۵ درصد افزایش یافت. روز پنجشنبه، ذخایر طلای بزرگ‌ترین صندوق عملیاتی با پشتوانه طلای جهان (اس پی ۵۰۰ آر گلدتراست) که نشانگر تمایل سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری بر روی طلا است، با ۰/۳ درصد افزایش به ۹۷۱/۹۷ تن رسید. در معاملات پایانی روز جمعه، بهای نقره، پلاتین و پالادیوم به ترتیب ۱/۵، ۰/۵ و ۲/۱ درصد کاهش یافت.

نفت خام: روز چهارشنبه، در حالی که تقاضای بنزین به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، بیشترین افت هفتگی تاریخی را تجربه نمود؛ بهای نفت به دلیل بیشترین رشد ذخایر نفت آمریکا از سال ۲۰۱۶ طی هفته گذشته، افت کرد. مطابق اعلام اداره اطلاعات انرژی آمریکا؛ هفته گذشته، ذخایر نفت خام این کشور ۱۳/۸ میلیون بشکه افزایش یافت. در پی کاهش بیشتر تولید پالایشگاه‌ها و تداوم کاهش تقاضای بنزین؛ تحلیل‌گران، آمار مشابه برای هفته‌های آتی را انتظار دارند. لازم به ذکر است؛ در پی کاهش شدید تقاضای نفت به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا و افزایش تولید نفت عربستان و روسیه پس از فروپاشی توافق کاهش عرضه در ماه گذشته؛ بازار نفت افت کرد. بهای نفت برنت در سه‌ماهه اول سال جاری میلادی ۶۶ درصد (بیشترین افت تاریخی فصلی) افت داشت. مطابق اعلام منابع؛ ماه‌های اخیر، تولید نفت عربستان به بیش از ۱۲ میلیون بشکه در روز افزایش یافته است. روز چهارشنبه؛ در حالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، از آسیب صنعت نفت به دلیل ارزان بودن قیمت نفت نسبت به آب آشامیدنی اعتراض نموده؛ ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، توجه تولیدکنندگان و مشتریان جهانی نفت را به "چالش بودن" بازارهای نفت جلب نمود. شایان ذکر است؛ روند نزولی بهای نفت در پی اختلافات اوپک تقویت شده است. عربستان و سایر اعضای اوپک نتوانسته‌اند درخصوص برگزاری نشست تخصصی در ماه آوریل به منظور بحث پیرامون قیمت‌های نزولی نفت توافق کنند. در پایان معاملات روز چهارشنبه؛ بهای نفت برنت و بهای نفت غرب آسیا در هر دو بخش کاهش یافت. **روز پنجشنبه،** پس از اعلام دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، مبنی بر انتظار وی درخصوص اعلام کاهش عمده تولید نفت توسط عربستان و روسیه و اعلام رسانه دولتی عربستان درخصوص درخواست این کشور برای برگزاری جلسه اضطراری تولیدکنندگان نفت در مقابل با آشفته‌گی بازار نفت، بهای نفت بیشترین رشد تاریخی روزانه را ثبت کرد. در این روز، دونالد ترامپ اعلام کرد با بن سلمان، ولیعهد عربستان، صحبت کرده است و در پی اعلام آمادگی دو کشور عربستان و روسیه مبنی بر توقف و انتظار دادن در ۱۰ تا ۱۵ میلیون بشکه در روز کاهش دهند. با وجود رشد قابل توجه بهای نفت در این روز، بهای نفت همچنان بیش از نیمی از ارزش خود را طی سال جاری میلادی از دست داده است. لازم به ذکر است؛ طی روزهای اخیر، بهای نفت آمریکا چندین بار به پایین‌تر از ۲۰ دلار در هر بشکه افت کرد. در پی انتظارات برای کاهش ۲۰ تا ۳۰ درصدی تقاضای سوخت طی ماه‌های آتی، فشارها برای دستیابی به توافق بین تولیدکنندگان نفت افزایش یافته است و ترامپ، از تنازعات فراوانه درخصوص بهای نفت و تأثیر آن بر صنعت انرژی ابراز نگرانی نمود. در پایان معاملات روز پنجشنبه؛ بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۵/۱ و ۵/۲۰ دلار در هر بشکه افزایش یافت. **روز جمعه،** به دلیل امیدها پیرامون دست‌یابی به توافق جهانی برای کاهش سریع عرضه جهانی نفت طی هفته آینده، بهای قراردادهای آتی نفت برای دومین روز متوالی افزایش یافت و نفت آمریکا، بیشترین درصد رشد هفتگی تاریخی را به ثبت رساندند. اوپک برای برگزاری نشست اضطراری در روز دوشنبه برنامه‌ریزی کرده است؛ که طی آن، احتمال توافق برای کاهش ۱۰ درصدی عرضه جهانی نفت (حدود ۱۰ میلیون بشکه در روز) وجود دارد. لازم به ذکر است؛ روسیه و آمریکا هنوز هیچ تعهد فوری درخصوص کاهش تولید نفت نداشته‌اند. روز جمعه، ترامپ و ولادیمیر پوتین به صورت جداگانه با تولیدکنندگان عمده نفت دیدار نمودند. قوانین آمریکا، مشارکت تولیدکنندگان برای کاهش تولید نفت را ممنوع کرده است. حتی کاهش چشمگیر تولید جهانی نفت نمی‌تواند اشباع بیش از حد ناشی از افت تقاضای نفت به دلیل همه‌گیری فراوانه ویروس کرونا، که تاکنون بیش از ۱ میلیون نفر را در سراسر جهان مبتلا کرده است، را کاهش دهد. فاتح بایزول، رئیس‌آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: حتی اگر اوپک عرضه نفت را ۱۰ میلیون بشکه در روز کاهش دهد، ذخایر جهانی نفت طی سه ماهه دوم سال جاری میلادی روزانه ۱۵ میلیون بشکه افزایش خواهد یافت. در پایان معاملات روز جمعه؛ بهای نفت برنت و بهای نفت آمریکا به ترتیب ۴/۱۷ و ۳/۰۲ دلار در هر بشکه افزایش یافت.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)							
تاریخ	نوع فلز	آلومینیوم	مس	سرب	نیکل	قلع	روی
جمعه ۳ آوریل		۱۴۵۲	۴۸۶۳/۵	۱۶۶۱	۱۱۱۹۲	۱۴۴۶۵	۱۸۶۲
پنج‌شنبه ۲ آوریل		۱۴۴۸/۵	۴۸۲۱/۵	۱۶۸۴/۵	۱۱۱۸۵	۱۴۵۵۰	۱۸۴۵
چهارشنبه ۱ آوریل		۱۴۶۳/۵	۴۷۷۲	۱۶۹۲/۵	۱۱۲۲۰	۱۴۵۹۱	۱۸۴۳

نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی						
نوع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۱ آوریل		پنج‌شنبه ۲ آوریل		جمعه ۳ آوریل	
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک
حق برداشت مخصوص *	-	۱/۳۶۵۹۱	-	۱/۳۶۵۹۳	-	۱/۳۵۸۳۷
یورو *	۱/۱۰	۱/۰۹۶۴	۱/۰۹۳۴	۱/۰۸۵۷	۱/۰۸۰۶	۱/۰۸۰۰
لیره انگلیس *	-	۱/۲۳۶۶	-	۱/۲۳۹۵	-	۱/۲۲۶۶
فرانک سوئیس	-	۰/۹۶۵۵	-	۰/۹۷۳۵	-	۰/۹۷۶۶
ین ژاپن	۱/۰۷/۵۳	۱/۰۷/۱۷	۱/۰۷/۳۸	۱/۰۷/۸۹	-	۱/۰۸/۵۲
بهره دلار	-	-	-	-	-	-
طلا	۱۵۷۶/۵۵	۱۵۸۰/۲۹	۱۶۱۶/۸۰	۱۶۱۰/۶۸	۱۶۱۳/۱۰	۱۶۱۹/۴۰
نقره	۱۴/۰۱۵	۱۳/۸۸	۱۴/۱۷۵	۱۴/۴۹	۱۴/۳۹	۱۴/۳۳
پلاتین	۷۱۴	۷۱۱/۷۶	۷۱۷	۷۱۴/۸۴	۷۱۴	۷۱۶/۲۳
نفت خام	۲۴/۷۴ **	۲۰/۳۱ ***	۲۹/۹۴ **	۲۵/۲۲ ***	۳۴/۱۱ **	۲۸/۳۴ ***
سبد نفت اوپک	-	۱۶/۸۷	-	۱۸/۹۳	-	-

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره

صندوق بین‌المللی پول: نیاز اروپا به حمایت کلیدی بانک مرکزی اروپا (ECB) و نهاد ساز و کار ثبات اروپا (ECM) برای پاسخ قوی به بحران ویروس کرونا

خبرگزاری رویترز، مورخ ۲۰۲۰/۰۳/۳۰ (۱۳۹۹/۰۱/۱۱) - روز دوشنبه، صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد؛ تسهیل قوانین بودجه‌ای منطقه یورو و حمایت بانک مرکزی اروپا و نهاد ساز و کار ثبات اروپا، برای پاسخ قوی منطقه مذکور به همه‌گیری ویروس کرونا حیاتی است.

پل تامسن، مدیر اداره اروپا در صندوق بین‌المللی پول، طی یادداشتی در تارنمای صندوق اعلام کرد: «عزم رهبران منطقه یورو برای انجام آنچه که برای ثبات یورو لازم است، نباید دست کم گرفته شود.» وی افزود: «مداخله‌های بانک مرکزی اروپا در مقیاس بزرگ و فراخوان رهبران اروپا برای تشکیل نهاد ساز و کار ثبات اروپا، به عنوان مکمل تلاش‌های بودجه‌ای، می‌تواند به کشورهای دارای بدهی عمومی بالا، در واکنش سریع به بحران جاری یاری نماید.»

تامسن گفت: «در پی تعطیلی بخش‌های کلیدی در راستای تلاش برای کاهش انتشار ویروس کرونا، اقتصادهای عمده اروپایی در حال از دست دادن ۳ درصد تولید ناخالص داخلی در هر ماه می‌باشند و یک رکود عمیق در اروپا طی سال جاری میلادی قابل پیش‌بینی است.»

روز جمعه، کریستالینا جنورجیوا، رئیس صندوق بین‌المللی پول، گفت: «در حال حاضر، اقتصاد جهانی وارد رکود شده و کشورها بایستی از طریق افزایش بسیار شدید مخارج، برای اجتناب از سیل ورشکستگی‌ها و نکول بدهی‌ها در بازارهای نوظهور، واکنش نشان دهند.»

روز دوشنبه، تامسن در وبلاگ شخصی نوشت: نگرانی اصلی منطقه‌ای صندوق در مورد کشورهای کوچک خارج از اتحادیه اروپا می‌باشد که فقدان عمق بازارهای مالی و محدودیت دسترسی به سرمایه خارجی، آنان را برای تامین مالی افزایش‌های شدید کسری بودجه‌ای با مشکل مواجه خواهد کرد. وی افزود: ۹ اقتصادهای نوظهور خارج از اتحادیه اروپا در مرکز و شرق اروپا (به استثنای روسیه و ترکیه)، خواهان استفاده از بودجه اضطراری صندوق بین‌المللی پول برای برنامه پرداخت سریع ۵۰ میلیارد دلار به منظور مقابله با ویروس کرونا هستند.

نیاز ۲۵۰۰ میلیارد دلاری کشورهای در حال توسعه برای مقابله با ویروس کرونا

خبرگزاری بلومبرگ، مورخ ۲۰۲۰/۰۳/۲۷ (۱۳۹۹/۰۱/۰۸) - صندوق بین‌المللی پول اعلام کرد: به منظور کمک به کشورهای در حال توسعه برای تامین کسری منابع مورد نیازشان (۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد دلار) برای مقابله با همه‌گیری ویروس کرونا، در تلاش است.

جمعه گذشته، کریستالینا جنورجیوا، رئیس صندوق بین‌المللی پول، در یک کنفرانس ویدئویی گفت: ۵۰ اقتصاد نوظهور و ۳۱ کشور با درآمد متوسط، درخواست کمک به صندوق ارسال نموده‌اند. وی افزود: هم‌اکنون، اقتصاد جهان در رکودی بدتر از افت اقتصادی ۲۰۰۹ قرار دارد و بدین منظور بر تمایل صندوق بین‌المللی پول برای به کارگیری یک هزار میلیارد دلار از منابعش تاکید کرد.

دیوید مالپس، رئیس بانک جهانی، در بیانیه‌ای جداگانه اعلام کرد: وی و جنورجیوا در حال بررسی رویکردی برای تنفس بازپرداخت بدهی فقیرترین کشورهای جهان که درخواست کمک نموده‌اند، هستند. وی افزود: آنان در حال برنامه‌ریزی برای ارائه راهبرد مذکور در اجلاس بهار صندوق و بانک جهانی هستند.

شایان ذکر است؛ اجلاس بهار صندوق و بانک جهانی در اواسط ماه آوریل به صورت مجازی برگزار خواهد شد.